

Слід зазначити, що реверсна дотація є джерелом фінансування базової дотації. Вирівнювання здійснюється лише за одним податком – податком на доходи фізичних осіб. Решта платежів залишаються в повному обсязі у розпорядженні місцевих органів влади.

- ради ОТГ мають право здійснювати місцеві запозичення (місцеві і внутрішні) до бюджетів ОТГ. Запозичення здійснюються до бюджету розвитку, кошти якого спрямовуються на реалізацію інвестиційних програм (проектів) розвитку комунальної інфраструктури, впровадження ресурсозберігаючих технологій, створення, приріст чи оновлення стратегічних об'єктів довготривалого користування або об'єктів, які забезпечують виконання завдань міських рад, спрямованих на задоволення інтересів населення їх громад.

Оскільки бюджети ОТГ є складовою частиною місцевих бюджетів інші норми Кодексу, що регулюють відносини, які виникають на кожній стадії бюджетного процесу, є єдиними для усіх місцевих бюджетів, в тому числі поширюються і на бюджети ОТГ.

1. *Аналіз проекту Держбюджету на 2017 рік в частині місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://auc.org.ua/sites/default/files/analitika_po_db2017_.docx.pdf.* 2. *Бюджетний кодекс України <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.* 3. *Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р / Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.* 4. *Проць Н.В. Формування податкових надходжень місцевих бюджетів в контексті бюджетної децентралізації / Н.В. Проць // Фінансовий простір.- 2015.- № 1.- С.221-227.*

Фурдичко Л.Є.

Національний університет «Львівська політехніка»

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні Україна переживає значні політичні та економічні зміни, що призводять до багатьох труднощів. Виконання бюджету, зокрема, місцевих бюджетів є дуже актуальним. Підвищення рівня самостійності органів місцевого самоврядування та забезпечення їх достатніми фінансовими ресурсами для виконання ними повноважень та функцій є одним із важливих напрямів забезпечення економічного зростання регіонів, територій, громад.

Саме місцевим бюджетам, як основній фінансовій базі органів місцевого самоврядування, належить особливе місце в бюджетній системі України. Важливу роль відводиться місцевим бюджетам у соціально-економічному розвитку території, оскільки, з місцевих бюджетів здійснюється фінансування закладів соціальної сфери - освіти, культури, охорони здоров'я населення, засобів масової інформації; фінансуються різноманітні молодіжні програми, *plsqcy.nmcsz* видатки на упорядкування населених пунктів; видатки на соціальний захист населення [1].

Згідно Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», самостійність бюджетів забезпечується закріпленням за ними відповідних джерел доходів та правом відповідних органів місцевої влади визначити напрями використання коштів відповідно до законодавства, а також самостійно і незалежно одне від одного розглядати та затверджувати відповідні бюджети [2].

Для забезпечення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування в Україні відбуваються процеси децентралізації місцевих фінансів, тобто в розпорядженні органів місцевої влади в майбутньому буде достатньо ресурсів для вирішення питань розвитку території, регіону, громади. Зміни до Податкового і Бюджетного кодексів

України, прийняті Верховною Радою України в кінці 2014 року, розширили права місцевих органів влади і надали їм значну фінансову незалежність. Були започатковані нові підходи до визначення взаємовідносин державного бюджету із місцевими. Зокрема, збільшення доходів місцевих бюджетів відбулося за рахунок: 1) передачі зі спеціального фонду до загального фонду єдиного податку, екологічного податку та податку на житлову нерухомість; за рахунок нових видів податків (акцизний податок з реалізації суб'єктами роздрібною торгівлі підакцизних товарів, ставка встановлюється за рішенням сільської, селищної або міської рад у розмірі 5% від вартості реалізації і податку на комерційне нерухоме майно); 2) замість державного бюджету зараховується плата за надання інших адміністративних послуг та державне мито [3].

В рамках бюджетної децентралізації були запроваджені освітня, медична субвенції та субвенція на підготовку робочих кадрів, з яких зараз фінансується основна маса видатків в цих сферах. Крім цього, місцеві бюджети отримуватимуть базову дотацію для підвищення їх фіскальної спроможності. Так, у 2016 році із 51 місцевих бюджетів області (враховуючи об'єднані територіальні громади) 25 збалансовані з врахуванням базової дотації, 17 – реверсної дотації, 9 – без дотації взагалі. Однією із важливих змін до Бюджетного кодексу України стала зміна, що передбачає можливість зберігати зекономлені кошти на кінець звітного періоду за рахунок органів місцевого самоврядування і використовувати їх наступного року. Ще однією важливою новацією є можливість розміщувати тимчасово вільні кошти спеціального фонду місцевих бюджетів в комерційних банках. З однієї сторони – це вирішує проблему затримки виплат з казначейства, з іншої – позбавляє можливість місцеву владу отримувати безвідсоткові кредити на покриття тимчасових касових розривів в місцевих бюджетах [4].

В умовах демократизації органам місцевого самоврядування України відводиться важлива роль у суспільному житті, тому проблема забезпечення їх фінансової незалежності загострюється і стає важливою. Реальну самостійність місцевих бюджетів може забезпечити лише їх фінансова незалежність.

1. Павлюк К.В. *Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини*// *Фінанси України*. – 2016. - №6. 2. *Бюджет місцевої ради в умовах децентралізації / Центр політичних студій та аналітики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cpsa.org.ua/novyny/byudzhet-mistsevoji-rady-v-umovah-detsentralizatsiji>*. 3. Луніна І.І. *Місцеві бюджети України: пошук нових підходів до проведення реформ*/ І.І.Луніна// *Економіка України*. – 2015. - №3. 4. Арабчук Я.І. *фінансова децентралізація – основна складова спроможної громади*/ Я.І.Арабчук// *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. – 2016. - №1. –[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2016_1_20

Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю.
Національний університет «Львівська політехніка»

СТАН ФІНАНСУВАННЯ ПІЛЬГОВИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

Закон України «Про автомобільний транспорт» [1, ч. 2 ст.37] зобов'язує перевізників до безоплатного перевезення всіх громадян, що мають право на пільговий безкоштовний проїзд. Обов'язок компенсувати витрати перевізника за перевезення пільгових категорій пасажирів покладено на організатора перевезень, яким виступають виконавчі ради і місцеві держадміністрації. Компенсацію перевізникам за перевезення пільгових категорій пасажирів структурні підрозділи місцевих держадміністрацій і виконавчих рад, до компетенції яких належать питання праці та соціального захисту населення, здійснюють на основі затверджених органами місцевої влади власних методик і порядків визначення